

FÖRSVARsutskottets utlåtande 5/2009 rd

Berättelse om regeringens åtgärder under år 2008

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 1 april 2009 berättelsen om regeringens åtgärder under år 2008 (B 1/2009 rd) till grundlagsutskottet och utrikes-

utskottet för beredning och bestämde samtidigt att fackutskotten ska lämna utlåtande om ärendet till grundlagsutskottet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Försvarsutskottet koncentrerar sig på frågor som gäller uppehållande och utveckling av det nationella försvaret, militär krishantering och lagstiftningen om försvarsmakten.

Utskottet uttrycker sin tillfredsställelse över att man efter de ohållbart få repetitionsövningarna 2006 och 2007 fick upp antalet till normal nivå 2008. Enligt berättelsen inträdde 27 600 personer i militärtjänst och 18,9 procent av dem avbröt tjänstgöringen. Siffran bör fås ner ordentligt, anser utskottet. Försvarsförvaltningen har redan vidtagit en del åtgärder för att minska tendensen att avbryta militärtjänsten, bland annat grundligare uppbådskontroller. De värnpliktiga har hög motivation eftersom 61 procent av beväringarna anser utbildningen vara viktig.

Omstruktureringen av försvarsmakten fortsatte under året enligt strategierna i den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen från 2004. Omställningarna gäller i större omfattning armén. Arméstaben förlades till S:t Michel och samtidigt drogs försvarsområdena och de tolv gamla militärlänen och deras staber in. Under

året startade också ett brett upplagt nytt partnerskapsprogram när underhållet av armématerielen togs över av aktiebolaget Millog. Enligt vissa uppgifter är det primära målet att minska personalen inom försvarsförvaltningen i överensstämmelse med statens produktivitetsprogram. Enligt uppgift är dock inga större kostnadsbesparingar att förvänta.

Under året var engagemanget i den EU-ledda operationen i Tchad en ny öppning i den militära krishanteringen. I mitten av mars övertogs operationen av FN och de finländska trupperna finns kvar i området trots en del problem med service och underhåll. I början av året deltog Finland också med ungefär 220 soldater i den nordiska stridsgruppen under Sveriges ledning. Stridsgruppen är i många hänseenden ett gott exempel på hur en multinationell stridsgrupp ska utrustas och utbildas, anser utskottet. Gruppen behövde inte rycka under sin beredskapstid, men reservister från gruppen kunde sättas in i operationen i Tchad, och det gav de välutbildade reservisterna möjlighet att delta i en stor krishanteringsoperation.

Riksdagens uttalanden

Uttalanden som ska finnas kvar

Uttalandena nedan har kommit till på initiativ av försvarsutskottet; de behövs fortfarande och bör finnas kvar i regeringens berättelse:

— Försvarsmaktens verksamhet som arbetsgivare (RP 199/2005 rd)

— Ekonomiska förmåner för värnpliktiga (RP 37/2007 rd)

Utlåtanden som föreslås bli strukna

Följande uttalanden om verkställigheten av den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen 2004 (SRR 6/2004 rd — RSk 35/2004 rd) som hänför sig till den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen 2009 kan strykas. Uttalande 3 gäller god personalpolitik inom försvarsmakten och en uppmaning att informera riksdagen om de personella effekterna av omstruktureringar. En liknande skyldighet för försvarsmakten som i uttalandet ingår också i den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen 2009.

Det andra uttalandet, uttalande 5, från 2004 gäller läget för den finländska försvarsindustrin. I uttalandet förutsätter riksdagen att statsrådet vidtar åtgärder för att lägga upp en särskild strategi för att trygga den finländska försvarsindustrins framtid och att statsrådet tar in ett avsnitt om detta i sin nästa säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse. Statsrådet har inte uppfyllt det som riksdagen förutsatte och det måste ses som en betydande brist.

Vidare påpekar utskottet att uttalandet om verkställigheten av lagen om frivilligt försvar (RP 172/2006 rd — RSk 299/2009 rd) kan strykas. Försvarsministeriet lämnar höstsessionen 2009 en utredning till riksdagen om hur lagen har verkställts och fungerar.

Utlåtande

Försvarsutskottet föreslår

att grundlagsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 2 juni 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Korkeaoja /cent
medl. Thomas Blomqvist /sv
Juha Hakola /saml
Hanna-Leena Hemming /saml
Saara Karhu /sd
Inkeri Kerola /cent
Reijo Laitinen /sd

Juha Mieto /cent
Lauri Oinonen /cent
Reijo Paajanen /saml
Sari Palm /kd
Eero Reijonen /cent
ers. Eero Akaan-Penttilä /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Heikki Savola.